

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:

1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:

BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.

Egyes számok kaphatók: a dohánytöredékben.

A Népszövetségi Jogvédő Iroda jelzalogkölcson közvetítése.

A Katholikus Népszövetség Jogvédő Irodája kebelében az ingyenes jelzalogkölcson közvetítést létesítette. Ezzel munkaprogramját oly téren bővítette ki, ahol arra igazán égető szükség van. A Népszövetség vezetősége ebbeli elhatározásával és ténykedésével is tanujelét adta szocialis érzékének és bizonyítja azt, hogy a Népszövetségben a mai kor realistikus igényeinek és kívánalmainak teljesen megfelelő országos szervezetet alapított.

A megélhetés az anyagi boldogulás kérdése urálja közéletünket és a Népszövetség munkálkodása ezen a téren újabb és újabb lépést tesz meg. Az ingyenes kölcsonközvetítéssel lehetővé teszi tagjainak, hogy jelzalog kölcson szükségletük kielégítésénél ne legyenek kénytelenek magas közvetítési díjat fizetni. A hangzatos kölcsönszerző irodák, a kölcsonközvetítő bankok annyira elszaporodtak, és oly nagy concurrentiával állanak szemben, hogy talán épen ezen egészségtelen versengés miatt gyertyával kell közöttük keresni a megbízható és olcsó közvetítőt.

Legalább a mindennapi tapasztalat azt mutatja, hogy legtöbb esetben a mindenféle címeken felszámított kiadás és közvetítési díj a hitelreszorulónak jelzalogkölcsonét nagyon is drágává teszi. Igen gyakori az eset, hogy a hitelkeresőtől közvetítője előlegesen különféle kész kiadások címén egy csomó

pénzt esal ki a kölcson biztos megszerzésének ígéretével — a végén meg küül, hogy a kölcson a közvetítőtől nem függő valamely ok miatt nem lehet folyósítani. Persze a szegény ember pénze ily esetben örökre odaveszett és a kölcsont sem kapja meg.

Ezeknek a mindennapi panaszoknak és eseteknek vet véget a Népszövetség midőn az ingyenes kölcsonközvetítéssel is megbecsülhetetlen anyagi előnyt biztosít tagjainak. Megállapodást és összeköttetést létesített a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézetével, mely intézet évi tekintélyes összegű állami támogatásban részesül és így az országban a legolcsóbb hosszú lejáratu jelzalog kölcsonöket nyújthatja.

S mivel a kölcson megszerzését s a közvetítést a Népszövetség Jogvédő Irodája díjtalanul teljesíti, a jelzalogkölcsont kérő népszövetségi tagnak az 50 filléres válaszbélyegen a betáblázási illetéket, bélyegköltséget és a telekkönyvezési mérsékelt díjon kívül semmi más kiadása nincs. Tehát csak az elkerülhetetlen költségeket fizeti és ezeket is csak utólagosan a kölcson folyósításakor. Nem kell a Jogvédő Irodának fizetni semmiféle percentet a közvetítési díj fejében. Nincs itt levelezési díj, kérvény szerkesztési, leirattási és benyújtási költség, nincs információs díj, nincs utazási költség, bécslési díjak, stb., amilyen és sok egyéb más címen az üzletszerű közvetítő irodák és bankok a kölcson összeggel arányban nem álló díjakat és kiadásokat a hozzájuk forduló kölcson kérésekkel fel szoktak számítani. És a mi még ennél veszedelmesebb is, ezeket a költségeket és díjakat előlegesen szokták

lefizettetni, és míg ezt a fél nem teljesíti, nem tesznek egy lépést sem.

Pedig az ilyen összegek előleges lefizetése esetén is a kölcsonkérő még mindig bizonytalanságban van, még mindig kérdéses, hogy a kölcsont megkapja-e. S ha nem kapta meg, ami megint igen gyakori eset, az így lefizetett pénze kutba esett és legtöbbször nem is gondolja meg, hogy a kölcson folyósítása esetén is ezek a kiadások is már mily drágává tették a kölcsont, hozzászámítva azt, hogy a közvetítési díj fejében kikötött percentet a közvetítő a folyósított összegből mindjárt levonja, mert a pénzt a saját kezéhez fizeteti ki a bankkal.

Ezek a bizonyításra n.m szoruló, köz tudomásu tények bizonyítják legjobban, mily fontos tere terjesztette, ki működését a Népszövetség, midőn Jogvédő Irodája kebelében tagjai számára a jelzalog kölcsont ingyenesen és díjtalanul közvetíti és folyósítja. Dicséret illeti a Kisbirtokosok Országos földhitelintézetének igazgatóását is, hogy a kisemberek bajainak enyhítése, a jelzalogkölcson terén öket fenyegető veszedelmes csábítások következményeinek megszüntetése érdekében kezét fogott a katolikus Népszövetséggel.

A Jogvédő Iroda mindössze négy hónap óta foglalkozik az ingyenes jelzalog kölcson közvetítéssel, és ezen rövid idő alatt a Népszövetség tagjai 246.400 kor. összeg erejéig kértek kölcsont. S ezen kért kölcsonösszegekből az Iroda közvetítésére és közbenjárására a Kisbirtokosok Országos Föld.

Egy álom.

— Sienkiewicz után lengyelből. —

— A „Fejérmegyei Napló“ tárcája. —

Egy este bizonyos társaságban élénk izgatottsággal beszélgettek titokzatos esetekről, előérzetekről, holtak megjelenéséről s más effélékről, minőrl manapság beszélgetni már divat ugy avatottak, mint kíváncsiak között?

A társalgásban résztvevő a háziorvos is, ki a hiteltlen adta. Hirtelen hozzáfördül a társaság egyik nő tagja s kérdi tőle: vajjon életében sohasem fordult még elő olyan esemény, melyre nem tudott volna elfogadható okot találni.

— Fiatal koromban — felelte az orvos — álmodtam egyet, vagy helyesebben mondva egész sort. Mindmegannyi olyan különös, melyekhez foghatót még ma este nem hallottam. Ha kíváncsiak, szivesen elmondom:

Magától értetődik, mindannyian rajta voltak, hogy mondja el. Az orvos hozzáfűzte.

— Husz évvel ezelőtt Biarritzban fürdőztem. Ez alkalommal megismerkedtem egy angol nővel, kibe beleszerettem. Kissé furcsa teremtés volt, szemenszedett különökdésekkel telve. Így megtörtént egyszer, hogy reggel három óráig ott

fogott a jachuján többi imadóival együtt. Beszélgettünk a csillagok járásáról, a lelkek költözökéséről egyik bolygóról a másikra és így tovább.

Faradtan kerültem haza. Iróasztalomon levelet találtam; de már annyira kimerültem, hogy még a levél olvasása közben elnyomott az álom s elaludtam karosszékemben. A következő dolog álmodtam:

Külföldi nagy városban találtam magamat. Épen kimenőben voltam abból az ismeretlen házból, melyben laktam, mikor lejövtem a kapu alatt halottas kocsi állott és várt. Azok kedvéért, kik még keveset utazgattak a nagy világban, megjegyzem, hogy külföldön a halottas kocsiknak nem piramis vagy katafalk alakjuk van, hanem hosszukak, feketére festett öblös ládák, kétoldalt kis abiakokkal, hátul pedig ajtócskával, melyen keresztül a koporsót betolják.

Az a hatalmas kocsi, melyet álmodban láttam, egészen hasonlított az előbb leirhoz.

A halottas kocsi mellett egy olyan 15 éves forma fiu állt, szorosan testhez álló fekete bluzt viselt, kabátjának ujját arany paszománt szegte be s aranyos gombjai voltak.

Alig hogy észre veti, tüstént kinyitotta a fekete láda kis ajtaját, meghajotta magát előttem s egy barátságos taglejtéssel jelezte, hogy bujjak be a kocsiba.

Bár álmodban a legrikítóbb dolgok is természeteknek látszanak, mégis, és erre emlékszem, mintha most történt volna, annyira megijedtem s oly erővel rántottam vissza magamat hogy fejemet hatalmasan belevágtam a karosszék támlájába. Persze fölébredtem.

A fiatal angol nőnek kellemes társasága feledtette velem az álmod. Két nap mulva már egyáltalán vissza se emlékeztem rá. Harmadik éjjel megint ugyanazt álmodtam s ez így ismétlődött határozatlan időközökben három-négy éjén át, ugyannyira, hogy már komolyan gondolkodóba ejtett a dolog, jóllehet kissé szkeptikus vagyok.

Ami legjobban bántott s legmélyebben hatott rám: a ház, melyben kimenőben voltam, mindig ugyanaz volt, mindig ugyanaz a fiu várt rám a kocsinál, tekintete mit sem változott, barátságos taglejtése, akárcsak első álmodban, mindig olyan volt.

Örökké előttem állott fekete kabátja, rajta a paszománt, meg az aranyos gombok, szőke fűrtel, sárga szemek, nem voltak azok mindennapi szemek, inkább haléhoz, mint emberéhez hasonlítottak.

Elismerik uraim és hölgyeim, hogy méltán halott ráz ez a makacs álomlátás.

Néhány hét mulva Párisba mentem. Meg-

Sövegjártó János

vászon kereskedése

Székesfehérvár, Barátok épülete,

AZÉLŐTT: ÖZV. HANEL ANTALNÉ.

Allandó nagy raktár ágy- és asztalneműkben, szintartó karton és zephirekben stb.

Egy lónahól való fia tanulóak felvételük.

Mai lapunk 4 oldal.

00000506

hitelintézete 136 800 kor. már folyósított és ki is fizetett a Népszövetség tagjainak.

Mídon ezekre olvasóink figyelmét felhívjuk, megjegyezzük, hogy a nevezett intézet alapszabályai értelmében csak mezőgazdasági művelés alatt álló ingatlanra és csak a *beszerlék fele erejéig adhat kölcsönt*. De ez a hosszulejratu (amortisations) kölcsön azután a legolcsóbb, mely felévi részletekben a legkedvezőbb feltételek mellett 20-65 év alatt fizetendő vissza. Természetes azonban, hogy az adós bármikor felmondhat és tartozását bármikor visszafizetheti. Részletes felvilágosítással szívesen szolgál tagjainak a Katholikus Népszövetség Jogvédő Irodája: Budapest IV. Ferenciek-tére 7. sz. Aki pedig még nincs a tagok között és kölcsönre van szüksége, iratkozzék be, hisz egy egész évi tagdíj csak 1 korona.

UJDONSÁGOK.

Itt a kolera-veszedelem!

Most már csakugyan itt a kolera-veszedelem. Ercsiben tegnap Lauschmann Gyula dr. főorvps megdöbbenne konstátálta, hogy ott elhunyt egy ember, akinek halálából a legteljesebben meg lehet állapítani a kolera veszedelmét. Jelentését, amely a legvilágosabban s a legrészletesebben elénk tárja a veszedelmet, egész terjedelmében itt adjuk:

A legmesszebb menő óvintézkedés annál is inkább szükséges, mert tegnap folyó hó 12-én, Ercsiben olyan eset adta elő magát, amely már több a gyanunál. Keresztes József 47 éves községi lakos 24 óra alatt meghalt, igen erős kolera-gyanus tünetek között. A községi orvost éjféli tájban hívták a beteghez, aki ekkor már közel volt a halálhoz. A kórorvos az egész testre kiterjedő görcsöket, erős alhasi fájdalmakat, rekedtséget, igen szapora és gyenge ürítverést, profus hasmenést észlelt, melyek között a beteg reggel meghalt. Azonnal kiszállította a járványkórház hullaházába, hol a járásorvossal magam is megjelentem; az adonyi szolgabíró pedig a szükséges intézkedéseket fogantatott. A boncolásnál talált tünetek, a beesett arc, az erősebb hullamerevedés, a magasabb hőfok, az arca,

érkeztemkor egyenesen abba a szállodába hajtattam amelyet az én angol ideálom annyira ajánlott s hová ő is kíséretével együtt pár nappal előbb szállt. Este felé érttem oda, körülbelül ebéd ideje volt. Összejöttem újra ismerőseimmel és jó barátaimmal.

Felsiettem a szobámba, nagy sebiben ruhát váltottam, kimentem, hogy majd a liften hamarabb leérek az ebédlőbe.

A folyosón összejöttem utitársaimmal, kik szintén az étterembe készültek, előre siettem s megnyomtam a villanycsengőt a lifthez.

Néhány perc múlva hallottam a felszállónak morgó bugását; felért a kis ajtó s mintha a halállal álltam volna szembe, visszatáncorodtam.

A nyitott ajtó küszöbén olyan 15 éves szőkefürtű halszemű fiu állott, fekete bluzát arany paszománt szegte be és aranyos gombjai voltak, szakasztott olyan, mint akit álomban láttam.

Ő a még mindig a le-fellejti felszálló ajtajában állt; barátságos taglétséssel jelezte, hogy lépjek be. Eszem ágában sem volt belépni, sar-

a mellkasra és a törzsre kiterjedő kékes szederjes szín, a kezek görcsös összehúzódása, az ujjak ráncos volta és feltűnő kék színe, belső vizsgálatánál pedig a halvány, helyenkint belővelt, tejszerűen áttetsző belek, azoknak véres, helyenkint rizslészerű nyakcsafatokat mutató tartalma *majdnem biztossá tették a kolera jelenlétét*. A végleges diagnózist a bakteriologikus vizsgálat lesz hivatalos megállapítani. Az adonyi szolgabíró sürgöny útján tett jelentést a belügyminiszteriumba, a hulla eltemetése pedig azonnal megtörtént a nyilvánosság és az egyházi szertartás kizárásával. A szublimált átított lepedőbe burkoltt hulla koporsója fölé a sírgödörbe oltott meszet öntöttünk, a boncolásnál jelen voltak szigoron fertőtlenítve lettek, a hullaház, hol a boncolás történt, hasonlóképp. A lakást, ahol az egyén meghalt, zár alá helyeztük, a bent lakók öt napon keresztül vesztegzár alatt állanak és ör van a ház előtt, hogy senki be vagy ki ne mehessen. Ezen idő alatt a vesztegzár alá helyezett lakosok ételmezéséről a község gondoskodik, a melyet felhívtam, hogy naponként jelentést tegyen a községi orvos bementése alapján az alispáni hivatalhoz az elkülönítettek állapotáról és az egész község közegészségügyi állapotáról. A lakás és bent lakók szigoruan keresztülviit fertőtlenítése megtörtént. Az erélyes intézkedés valószínűleg izolálni fogja a betegség tovább terjedését. Ezen esetből kifolyólag tisztelettel kérem a közigazgatási bizottságot, méltóztassék intézkedni, hogy az adonyi járás csendőrsége szaporíttassék. Szükséges ez azért, hogy a politikai hatóságnak az egészségügyi rendeletek pontos betartásában és ellenőrzésében segédkezzék, a Duna víz használatának meggátolásában pedig közreműködjen. Csakis energiával, együttes munkassággal lehet megelőzni a veszedelmet, mely a Duna által a part mentén fekvő községeket, közvetve pedig az egész vármegye lakosságát fenyegeti. Keresztes József igen gyanus halálózása alkalmával nem lehet kideríteni, vajjon érintkezett-e másokkal életében, de mert állítólag egy nappal előbb a korcsmában megfordult, ennek fertőtlenítésére is történt intézkedés.

A közigazgatási bizottság elé terjesztett jelentés érthető izgalmat keltett s a bizonyos fordult s mint egy örült, hanyatt-homlok rohantam le a márványlépcsőn, mintha furiák üldöztek volna.

A terembe érve, belevetettem magamat a legelső hintaszékbe, hogy a félelemtől kissé magamhoz jöjjek.

Fehér lehettem, mint a fal.

Es... már most bizonyosan nem emlékszem... nem tellett bele talán két vagy három perc, a mikor kétségbeesett sikoltozás hallatszott, csörömpölés, utána rettenetes zuhanás.

Elájultam.

Alighogy magamhoz jöttem, körülnézék: itt is, ott is emberi testek hevernek; hevenyében előkeresett lepel takarta hulláikat, mely a szivárgó vértől egészen átázott. Az a fiucska, mint utóbb megtudtam, szintén a lezuhanat felszálló áldozata lett.

Fejtsé meg ezt, aki akarja; részemről még csak azt teszem hozzá, hogy nem hiába tartanak engemet szkeptikusnak, mert ha más mondja el ezt a történetet, én nem hiszem el neki.

Közeghy Mihály dr.

zottság nyomban felterjesztést tett a miniszteriumba, hogy Ercsi környékének csendőrségét erősítse meg. A csendőrség dolga a közegészségügyi intézkedések végrehajtásából fog állani. Első sorban a Dunát kell elzárni a lakosság elől. Megtiltották, hogy a vizet ivásra, főzésre használják vagy hogy a ruhamosást a Dunán végezzék. Bizonyosnak látszik, hogy a kolera-veszedelmét a Duna vize hozza ránk. Lauschmann Gyula dr. főorvos véleménye szerint a Dunán veszteglő „Regensburger“ hajó volt az oka a veszedelemnek, amely koleras beteget szállításra hozta ránk. Lauschmann Gyula dr. főorvos véleménye szerint a Dunán veszteglő „Regensburger“ hajó volt az oka a veszedelemnek, amely koleras beteget szállításra hozta ránk. Lauschmann Gyula dr. főorvos véleménye szerint a Dunán veszteglő „Regensburger“ hajó volt az oka a veszedelemnek, amely koleras beteget szállításra hozta ránk.

El okból a védekezésnek egyik főkövetelménye az, hogy a Duna-vize fokozott ellenőrzés alatt álljon. Az alispán sürgős rendelete folytán a Duna mellékén fekvő községeinkben a lakosság figyelmét minden nap dobóval hívják fel arra, hogy mekkora veszedelem rejlik most a Duna vizében. Intézkedés történt még arra is, hogy a Dunapart ezen felül is ellenőrzés alá vették: öröket állítanak a partra, akik távol tartják a Dunától a magukról meglepedkezőket.

Nálunk tehát Fejérmegyében bizhatunk a hatóság lelkiismeretes buzgalomában, amely megakadályozni akarja a kapuink előtt álló veszedelmet. Ha ránk jön a kolera, nem az ő buzgalmán s elővigyázatán fog mulni.

Megnyugtató képen közölhetjük, hogy lapunk zártáig még nem jött újabb kolera-jelentés az alispáni hivatalba. Az a nagy gond s körültekintő intézkedés, amely a fertőtlenítés keresztül vitelével Ercsi megmentését célozta, úgy látszik megtette hatását.

— Személyi hír. Saára Gyula dr. polgármester folyó hó 10-én Temesvárra utazott, hogy résztvegyen a polgármesterek kongresszusán.

— Eljegyzés. Ifj. Csapó István, a szivári takarékpénztár főkönyvelője eljegyezte Grundböck Miklós DV. felügyelő bájos leányát, Gizellát.

— Esküvő. Dutka Géza pilisi urodalmi intéző vasárnap vezette oltárhoz Riffer Edit kisaszonny, Riffer Gyula pusztavázsonyi főintéző leányát az óbaroki templomban.

— Közigazgatás a vármegyén. A vármegyén ma d. e. 10 órakor közigazgatási bizottsági ülés volt, amelyen Széchenyi Viktor gróf főispán elnökölt. Az ülésnek több figyelemreméltó tárgya volt, nevezetesen a kolera-veszedelemben történt intézkedés, másrészt a megye utainak költségvetése, amely bizony sok mizeriát takar, keltett behatóbb érdeklődést. Ezzel alkalomadtán bővebben kívánunk foglalkozni. Az ülés lefolyása a következő volt:

Az alispáni, valamint az előadói jelentés semmi figyelemreméltót nem tartalmazott.

A pénzügyigazgatóság jelentése szerint kincstári követelés volt: 4314915 K. 79 f. Erre befizetett összeg 256820 K. 12. Hátralék 1746706 K. 62 f. Az idén 110000 koronával kevesebb adó folyt be, mint a tavalyi év megfelelő hónapjában.

Dr. Strasser Lipót dpentelei orvos betegsége miatt nem tudja teljesíteni az orvosi teendőket. A bizottság úgy intézkedett, hogy a helyettesítésével járó költségek viseléséről ne ő, hanem a község gondoskodik.

Lauschmann Gyula dr. főorvos jelentése:

Intézeti fehérméü fiuk és leányok részére nagy választékban, harisnyák, keztük, kötények és iskolatáskák, schiffonok, valódi rumburgi és creasz vásznak, asztalterítők, törülközők és paplanok.

Olcsó, szolid, szabott árak.

Egyedüli raktár Kobrak cipőkben, férfi, női és gyermekcipőkben, továbbá vadász és sportcipőkben óriási választék.

! Szülők figyelmébe !

Gyukits, Borsalino és Habig kalapokban, ingek, gallérok, zsebkendők és nyakkendőkben igen nagy választék.

Flanel takarók, linoleum és bőrvásznak.

Olcsó, szolid, szabott árak.

Knazovitzky Bela divatáruháza

A múlt hó folyamán házasságra lépett 53 pár. Született 306 fiu, 254 lány, összesen 596 egyén. Meghalt 186 fiu, 163 lány, összesen 349 egyén; e szerint a születési többlet 238. Betegség 3470 esetben fordult elő, a lakosság 16 % volt beteg. Uralkodó megbetegedések a gyomor és bél hurutos bántalmak voltak. Ennek oka nagyrészt népünk helytelen táplálkozása. A kolera közeledése nagyon megokolta, hogy a falvak közegészségügyi, köztisztasági viszonyai nagyobb ellenőrzés alatt álljanak. Az alispán a belügyminiszeri rendelet szigorú foganatosításán kívül külön rendelkezést hozott a községek figyelmét a közegészségügyi kivánalmak szemmel tartására. Az ülésen jelentést tett még Lauchmann dr. a megyében előforduló koleraünetekről s azok közül csak az ercsii esetet veszedelmesnek találta. Az esettel lapunk más helyen bővebben foglalkozunk.

Vajda Géza főmérnök megemlítette, hogy az alcsutai panaszal fordultak a közigazgatási bizottsághoz. Az országúton levő hid pillérei elfogják a víz lefolyását s így megtörténi, hogy az esőzések vize előtti a réteket, elviszi az ott álló szénát. A bizottság sürgős intézkedéseket tett a baj orvoslására. A főmérnök előterjesztette a megyei utak jövő évi költségvetését, mely több mint 400 000 koronát tesz ki. A költségvetés mizeriáit jövő számunkban fogjuk tárgyalni.

Az állategészségügy kedvezőlenebb volt mint a múlt hónapban. Schaller Flóris kir. tanfelügyelő jelentette, hogy az ercsii községi iskola tanítványlását a ref. pap megfélebbezte. Felebbezést arra alapítja, hogy az iskolások kath. vallású tanítót választott, holott a tanulók 90 százaléka ref. vallású. A felebbezés elbírálását a bizottság a miniszterre bízta. A tanítványlás különben szabályszerűen történt.

Az ülés d. u. 1 órakor ért véget.

Kinevezés. Az adonyi állami polgári iskolához kinevezett *Obányi Sándor* mólri polgári iskolai tanár helyébe *Fay Géza* okl. polgári iskolai tanárt nevezte ki a miniszter.

Az ügyvédjelöltek ma d. u. tisztelgtek *Mandorff Géza* bárónál, városunk orszgy. képviselőjénél, arra kérve őt, hogy foglaljon mellettük állást a parlamentben, mikor az ellenük irányuló törvényjavaslatot tárgyalják. *Mandorff* br. megígérte kérésük támogatását.

— Az önkéntes iskola. A 17-ik honvédegyalozred városunkban levő önkéntes iskoláját valószínűleg elviszik városunkból. Az iskola elvitelét egészségügyi körülmények okolják meg, melynek rugója a következő eset: A malomutcai honvédekaszárnya egyik földszinti helyiségében izületi csúzt kapott két katonát s ezt a katonarvosok arra vezették vissza, hogy a kaszárnya földszinti helyiségei, nevezetesen a VI. század legénységének szobái egészségtelenekek. Erről jelentést tettek a honvédelmi miniszternek, aki le akarja zárítani az egészségtelen szobákat. Ezáltal természetesen a laktanya helyiségeket veszti, s ez a körülmény megokolja azt, hogy az ezred legénységének egy része más városba telepíttessék. A miniszter kérdést intézett *Lóskay Gábor* kerületi parancsnokhoz, hogy a honvédezenekar vagy az önkéntes iskola áttelepítését hozza-e javaslatba. *Lóskay Gábor* az önkéntes iskola elvitelét javasolja a miniszternek. Ez esetben az iskolát *Veszprémbe* helyezné: át, ahol a 17. gyalogezred egyik felé állomásozik. Az önkéntes iskola kérés sorsa fölött most már a miniszter dönt.

— A bürgöndi kápolna felszentelési folyó hó 17-én lesz. Előbbi számunkban tévesen jeleztük.

Tanügyi hírek. A ráckereszturi állami iskolához *Láber Gizellát* (Torontálmege), az erdi állami iskolához *Makai* Irént nevezte ki a miniszter.

Züllés-tenyészdek. Ezzel a tesztő címmel illetve az egyik helybeli lap a székesfehérvári cselédhelyező intézeteket. A cikk persze csak általánosságban beszél és megengedi, hogy ki-

vételek is létezhessenek, tehát megoltalmazza magát attól a veszedelemtől, hogy a cselédhelyező intézetek akármelyik tulajdonosa felelősségre vonja. Hogy a többi cselédhelyező mit tett a maga védelmére, nem tudjuk, mi azonban egy tiltakozó felszólalást kaptunk, amely a leghatározottabban visszautasítja azt a vádat, mintha *Leszler Imre* sas-utcai cselédhelyező intézetét egy percig is gyanúsítani lehetne. Soha sem a rendőrség, sem pedig a magánosok ilyen panaszának még az árnyékát sem hallották *Leszler Imre* intézete ellen. Sőt épen ellenkezőleg, oly szeretettel és anynyi gondossággal vesződnek a kezükre bízott cselédekkel, hogy sokszor a maguk javaiból és kényelmükből is áldozatot hoznak, csak hogy a szegény cselédek züllését megakadályozzák. Ezt mindenki tudja, erről bárki tanuskodhatik s ha lap társunknak az ellenkezőre csak egyetlen adata is volna, amely *Leszler Imre* cselédhelyező intézetét rosszabbnak bizonyítaná, mint a hogyan e sorok jelzik, tessék az adatokkal előállni.

A rendőrségre nézve azonban élénk figyelemzetetés a jelzett cikk. Lelketlen, hogy a rendőrség csukott szemmel nézze a „züllés tenyészdeit”, a prostitucio melegágyait.

Mi azonban másként akarunk a dolgon segíteni, úgy, a hogyan eleddig is hangsúlyoztuk. Méltóztassék fölállítani a hatósági cselédhelyező intézetet.

Tanítók oklevél nélkül. A kultuszminiszter tudvalevőleg rendeletet adott ki, amelynek értelmében az iskoláknál nem alkalmazható ezentul olyan tanító, a kinek nincs oklevele. A rendelet értelmében körülbelül 1500 embernek esik ki Magyarországon a kezéből a kenyér. Nálunk Fejermegyében — szerencsére — csak 11 nek. Ezek a szegény emberek természetesen most fűhöz-fához kapkodnak; hogy megmentsék a kenyérüket. A mi tanítóink a dolog nehezebb, de biztosabb végét fogva meg, folyamodványt nyújtottak be a miniszterumba az iránt, hogy engedélyezzen 1 évet nekik az oklevél megszerzésére. A miniszter megadta az engedélyt. Szép tőle!

Táncmulatság. A Ker. Keresk. Alkalmazottak „Egyetértés” tornacsapatának, szombaton este rendezett táncestélye úgy anyagilag mint erkölcsileg, igen jól sikerült. Jelen volt hölgyek névsora: Asszonyok: Einhorn Józsefné, Gerbán Istvánné, Hári Lajosné, Hanák N. né, Hladik Ferdinándné, Hicelberger Györgyné, Illés Józsefné, Özv. Jándrók Viktorné, Kováts Istvánné, Özv. Lencsés Józsefné, Özv. Mayer Lajosné, Nagy Józsefné, Szaller Ferencné, Vekerle Ferencné, Vinicay Józsefné, Ványi Gyuláné. Leányok: Einhorn Kató és Erzsike, Gerbán Pannika, Hári Mariska, Hanák Teruska, Hladik Katja, Hicelberger Micike, Illés Juliska, Jándrók Janka és Gizike, Kováts Mariska, Lencsés Pannika, Mayer Rózsika, Nagy Irénke, Szaller Etuska, Vekerle Mariska, Vinicay Annuska, Ványi Pannika.

Levél a szerkesztőhöz. A következő sorokat kaptuk:

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

B. lapjának f. é. 104. számában „A katonák menázsija” cím alatti közlemény szerint, a naggyakorlatok ideje alatt Pázmándon a katonák menázsiját, 120 kiló húst lelketlen falusiak elemelték.

A község jó hírnevének fontartása készít engem arra, hogy az igen t. Szerkesztő Urnak megíriam a való igazságot. Hogyan is mert volna gondolni arra valami jámbor falusi, hogy fégyveres katonák elől a menázsit elemelje. Ellenben a katonák itt tartózkodása alatt váltak kámforrá a helybeli kereskedők és vendéglősök egyes értékes portékái.

Egy a Bécsben elhelyezett híres baka ezredünk Budapestten állomásozó zászlóaljának szakácsaival történt meg az eset. Egy reggel a szakácsok szörnyű nagy aprehendálással vették észre, hogy az asznapra elkészített menázsinnak, 80 kiló husnak hullt helye van. A hus szakba téve őrizetlenül pihent a szabad ég alatt.

A délelőtt megejtett katonai és előjárósági nyomozás megállapította, hogy míg a szakácsok az igazak álmát aludták, a falu kutyái a husztagtól csiklandozva, az őrizetlen hagyott zsákokat

széjjel tépték, a húst elhurcolták és abból vig lakomát csaptak. Reggel a faluban megtalálták a zsák és a húsdarabokat.

A lelketlen falusiak tehát kutyák voltak t. i. azoknak nincs lelük.

Midőn soraim közzétételét kérem, kiváló tiszteltem nyilvánítása mellett vagyok az igen tisztelt Szerkesztő Urnak

Pázmándon, 1910. szeptember 9-én

kész szolgálja
Haraszti Imre
segédjegyző.

Szívesen adtunk helyet a fenti soroknak. Részben azért, mert Pázmánd községnek épügy joga van a jóhírnévhöz, mint bárki másnak. Másrészt pedig, mivel lapunk szerkesztőjét annyi kedves és feledhetetlen emlék fűzi a jó pázmándiakhoz, hogy lelkekné rosszul esnék, ha — bár akaratán kívül — kisebbittének. A hírt mi kaptuk s teljesen jóhiszeműleg adtuk le, abban a véleményben levén, hogy ámbár az egész község fölötté áll minden gyanúnak, de kivétel (a mely egyébként erősíteni szokta a szabályt) mégis akadhatott. Végtelenül örültünk, hogy még a kivétel is csak kutya volt. Erősen hisszük, hogy azóta rosz dolguk van a pázmándi kutyáknak. Ugy kell nekik! Minek szaglásni bele a más menázsijába.

Keresztény szociálisták! Vasárnap d. e. 10 órakor választmányi gyűlés, utána értekezlet a Központtól kapott levélről. Pontosán megjelenjünk mindnyájan a Távirdu u. 6. sz. alatti helyiségben. Igazgató!

— A kolera hírek. A kolera-riadalom már annyira közönségesse válik, hogy hova tovább nem is lesz már — riadalom. A főntebbti címet is csak karhözum-képen írjuk. Az eset pedig a következő. Vasárnap d. e. 11 órakor telefonon lélek szakadva jelentették a rendőrségnek, hogy a helybeli vasutállomáson egy kolera-gyanús lány fertőzteti a jó levegőt és mások egészségét. A rendőrségről *Bierbauer Viktor dr.* főorvos Zavaros Aladár r. alkaptány kíséretében azonnal a helyszínére hajtattott, ahol a Bpest felől érkező vonat III-ik osztályú kupéjában egy mindenképp megvetett szegény cseléd-lány várta az — ítéletet. A kérdézősködésre elmondotta — agyonijedve magát — hogy ő Trezskán Julianna cseléd-lány, legutóbb Szentes városban szolgált, ahonnan gyalogosan ment fel Bpestre, ott két napig köszált étlen-szomjan, aztán Kelenföldre ment át. Itt dinnyét evett, amely bizony-nagyon rossz volt, de kenyéren volt megenni, mert nagyon éhes volt! A dinnyére vizet ivott. Felült a vonatra s Martonyásár körül elérte az általa előre nem látott baj. Már szó a mi szó: vízszintlatta a megevett dinnyét az utasok nem kis rémületére. Egy riasztó szó futott át a kupén: „Kolera!” és szaladt ki merre látott. Elképzélhető a szegény lány halálos rémülete, akit csak *Bierbauer Viktor dr.* tudott megszabadítani az ijedelemtől felvilágosító szavaival: nem kolera; csak gyomorrontás. A rendőrség elővigyázatból a kocsiit lekapcsoltatta, fertőtlenítettte, a szegény leányt pedig, a ki a felvilágosító szavak után láthatólag megkönyebült, színtelen elővigyázatból beszállították a járványkórházba. Hát ne aggódjunk. Elővigyázatból mi is tovább adjuk a megnyugtatóst: nem kolera csak egy mindennapi ételből vett, közönséges prózai gyomorrontás.

Egy pisztolylövés. Emítettük, hogy *Vass Antal* füléi lakos prészába légett. A tűz okát nem tudta a gazda s valószínűnek tartotta, hogy gyújtogatásból származott. Az ügy elintézését a csendőrekre bízta, akik kiderítették, hogy a tűzet egy pisztolylövés okozta. A pisztolylövés elkövetője ifj. *Zöld Imre* volt, akit feljelentettek a járásbírósnágnál.

Fényképező készülékek és az összekellékek nagy választékban kaphatók *Klökner Péter* udvri könyvkereskedésében Székesfehérváron.

— **Uj vasútállomás.** Immáron meg van a verebi vasútállomás. A szombathelyi üzletigazgatóság értesítette a vármegyét, hogy f. hó 6 ától kezdve a bicskéi vonal minden vonata megáll a verebi állomáson.

— **Papirszalvéták,** az asztali diszkréták nagy választékban kaphatók Klökner Péter udvari könyvkereskedésében Székesfehérváron.

— **Az iskola kertje.** Az ezredéves iskola gyönyörű, szép nagy kertje, ahol az őszi nap sugarán pompásan érlelődtek a gyümölcsök, most üresen, elhagyottan áll. A fák puszták, kárba veszttek rajtuk a tavasz virágai, a nyár munkája: nincs rajtuk gyümölcs. Az iskola igazgatósága tegnap reggel meglepetve konstatálta a változást s tisztába volt azzal, hogy a gyümölcsöt: ellopták. Feljelentést tett a rendőrségen. S a feljelentés tényleg gyümölcsöző volt, amennyiben elcsípték a tolvajokat. Mind apró, vézna, neveletlen gyerek, most nőttek ki csak a hátulgombolósból. Leírjuk a nevüket is, hadd legyenek már most híres emberek: Berregi József, Nagy György, Nagy János, Radics István meg az öccse, Radics Lőrinc. Bizonyosan tanulók. Mindennap rójják a betűt, tanulnak számtant, olvassák a bibliát és tanulják a katechizmust, gyakorolják a tornát. Azonban *nevelésük* nincs. Az iskola kertjének ezek egyszerű bogáncsal, de nem: — gyerekek ezek is mint a többi, ugyanaz a lélek, szív, szellem, ugyanaz az iskolaanyag valamennyi, a temperamentuma, a fogékonysága, a — *jóvalóság* lehet mindenkinek más és más, de hogy az életben, a társadalmi élet törvényeire *egyformán* tudjanak ezek a gyerekek alkalmazkodni, ahhoz derékas, családi *nevelés* kell. Hogy az említett gyerekeknek nincs *nevelésük*, abban úgy hisszük, a szülői ház hibásabb, mint az iskola, amelynek a kottáját — meglopták.

— **Lovasberény határában** lévő Kazalhegy, honnan a házépítéséhez szükséges sárga földet az egész község s mely hegyből az egész község épült, a sok esőzéstől óriási nagy darab ma d. e. 9. órakor lezuhant és épen sárgaföldet vinni akaró Nádasdi Mihály kereskedőt és kocsiját, valamint gróf Cziráky Antal két igás kocsiját maga alá temette. Nádasdit 1 és fél óra múlva tudták csak kiszabadítani teljesen összezúzva, a kocsikat pedig darabokban tudták kiszédni. Gondatlanság senkit sem terhel, mert ósdióktól hordják onnan a sárga földet. A lovak megjedve az árokba rohantak, honnan alig tudták kivezetni. 1887. augusztus 13-án történt itt hasonló szerencsétlenség, a mikor egy 13 éves fiút temetett maga alá a sárga földet.

— **Két dudás egy csárdában.** Válon Rosner Ignác vendéglőjében Dudás Dezso péksegéd összeakaszkodta a kereket a Miklve-testvérekkel: Sándorral és Józseffel. Ezek dorongra fogván a dídot úgy elrakták a péket, hogy veszedelmes sebesüléseket szenvedett. Az eljárás megindult.

— **Tűzvész.** Pusztavám községben leégett Rimele Márton lakóháza, szemakazla, mintegy 2000 korona értékben. Nagyobb kárt szenvedtek még a tűz által Buderer György, Lindlmeyer Friderik és Fülöp János jegyző. A tüzet gyerekek okozták.

— **Rendőri események.** Német Mária dunaharaszti illetőségű cselédeányt a rendőrség csavargásáért 5 napi elzárásra, illetőségi helyére toloncolásra ítélte s a város területéről 10 évre ki is tiltotta.

Farkas Károly 17 éves suhancot a rendőrség városunkban csavargásban találta, a mint a közbiztonságra veszélyes egyént őrizetbe is vette. A rendőrség a csavargó suhancot 10 napi elzárásra, és illetőségi helyére Kispestre toloncolásra ítélte.

— **Állatkínzó.** A rendőrségről halljuk: Erdélyi Antal helybeli szikvizgyáros szódásüveggel megrakott kocsiján vidékről jött; minthogy azonban lova a terhet huzni nem bírta, Erdélyi a lovat összevissza verte, ugyanannyira, hogy annak testén karvastagságú daganatok keletkeztek. A állatkínzás. címén Erdélyi Antal ellen az eljárást megindította a rendőrség.

— **Egy ember meg egy asszony.** Szabadbattyánon Molnár Lajos valami csekélységen összeveszett Vass Gábornéval. A vitező férfi az asszonynak kitépte a haját s úgy megverte, hogy rajta súlyos testi sértést állapított meg az orvos. Folytatása a törvényszék előtt lesz.

— **Villám.** C. c. n. nagy vihar dühöngött a napokban. A villám beleütött Dömök József gazda lakóházába s azt felperzselte. A házban még aludtak a villámcsapás történetkor a lakók, azonban a felriadáson kívül egyéb baj nem történt.

20 fillér egy nagy doboz **Fernolendtféle** világhírű **cipőkrém.** — Legjobb **denaturált spirítusz** literje **52** fillér. — **Gummisarkok,** melyek a járást biztossá és kellemessé teszik, továbbá **cipőfűző** különlegességek, matracba való **lőszőr,** afrik és **tengerifű,** stb. legolcsóbban kaphatók **LANGRAF GABOR ÉS FIA** gépszijs és borkereskedésében Jókai-utca 8. — Telefon 100.

ZILZER MANÓ

férfi-, fiu- és gyermekruha raktára
Székesfehérvár, Szőgyény-Marich-utca.

Állandóan nagy raktáron mindenféle

férfi-, fiu- és gyermekruhák

ugyszintén

papi öltönyök,
Ferenc József-kabát,
köpenyek (havelok)
börkabátok, utazóbundák,
raglan-felöltök, kabátok.

Piaci árak:

Buza	19:20	18:80
Rozs	14:—	13:80
Árpa	12:80	12:20
Zab	13:60	14:40
Tengeri	13:60	
Burgonya	6:80	6:—
Szalma	5:80	5:46
Takarmányszalma	4:60	4:20
Alomszalma	4:—	
Marhahús	1:35	
Disznósir	1:80	
Bor	—40	

Női divatterem áthelyezése.

Van szerencsém a n. é. hölgy közönséget mély tisztelettel értesíteni, miszerint Nádor-utca 7. sz. alatt levő

NŐI DIVATTERMET

Jókai-utca 20. szám (saját házamba) helyeztem át, ahol azt a mai kor igényeinek és kényelmének megfelelően rendeztem be.

Elvállalom az összes női ruhák — a legújabb angol és francia divat szerint, ugyszintén női bunda, valamint mindenféle női sport öltönyök (vadász, lovagló costumók stb.) legutányosabb árak mellett preciz elkészítést.

Egyben nem mulaszthatom el nagybecsű rendelőimnek a multban irányombau tapasztalt jóindulatáért köszönetet mondani és tisztelettel kérem, hogy számomra azt a jövőben is fentartani méltóztassák.

Szíves megbízásait a legnagyobb készséggel várva, maradtam

szolgálatára készen

VARGA ISTVÁN
női szabó.

Főtisztelendő papság figyelmébe!

Tisztelettel értesítjük a Fehérgyázmegyei Főtisztelendő papságot, hogy az összes **egyházi s tanügyi nyomtatványok** egyházmegyénkben előirt szöveggel raktárunkon készen állanak és így azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy megrendelés esetén azokat postafordultával a legolcsóbb árak mellett szállíthatjuk

Továbbá ajánljuk

nyomdai intézetünket

mindennemű **könyvnyomdai munkák** u. m.: **művek, röpiratok, folyóiratok, zárszamadások, évi jelentések, kimutatások, körlevelek, hirdetémények, falragaszok, levélpapírok, borítékok, stb.** elkészítésére izléses kivitelben, olcsó árak mellett,

Ki nyomtatványszükségletét nálunk szerzi be, nemcsak olcsón és gyorsan jut izléses nyomtatványokhoz, hanem ez által a keresztény eszméknek sajtó útján való terjesztését is elősegíti, miert is kérjük a főtisztelendő Papság kegyes pártfogását.

Egyházmegyei Könyvnyomda.

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában Székesfehérvárott.